

In deze Signalering:

Berichten

- ↓ 1. VluchtelingenWerk geconfronteerd met forse bezuiniging op juridische begeleiding asielzoekers
- ↓ 2. Afdeling over uitvoering grensdetentie in Justitieel Complex Schiphol
- ↓ 3. Minderjarige asielzoeker kan vergunning kwijtraken na delict
- ↓ 4. IND jaarcijfers 2024

Jurisprudentie

- ↓ 1. 29-01-2025, ABRvS, [ECLI:NL:RVS:2025:258](#), hoger beroep staat gegrond [grensdetentie; detentieomstandigheden JCS]
- ↓ 2. 16-01-2025, Rb Amsterdam, [ECLI:NL:RBDHA:2025:902](#), beroep gegrond [grensdetentie; termijn; zeswekenprocedure]
- ↓ 3. 21-01-2025, Rb Den Haag, [ECLI:NL:RBDHA:2025:675](#), beroep gegrond [grenscontrole; binnengrenzen, toegangswijgering]
- ↓ 4. 14-01-2025, Rb Rotterdam, [ECLI:NL:RBDHA:2025:676](#), *Somalië*, beroep gegrond [einduitspraak; Mogadishu; veiligheidssituatie; ontbreken sociale banden; motivering]
- ↓ 5. 22-01-2025, Rb Groningen, [ECLI:NL:RBDHA:2025:714](#), beroep gegrond [Griekenland; samenwerkingsplicht; asioldossier]
- ↓ 6. 24-01-2025, Rb Arnhem, [ECLI:NL:RBDHA:2025:1038](#), *Ethiopië*, beroep gegrond [minderjarige; OLF]
- ↓ 7. 23-01-2025, Rb Groningen, [ECLI:NL:RBDHA:2025:766](#), *Colombia*, beroep gegrond [gedwongen drugssmokkel; Gota a Gota; geloofwaardigheidsbeoordeling]

↓ Contactgegevens

↓ [Archief AC-Signalering op Vluchtweb](#)

De Signalering wordt samengesteld door de Juridisch Coördinatoren, in samenspraak met de acca's. Het is bedoeld als attentie op ontwikkelingen die relevant zijn voor de rechtsbijstand op de AC's. We verwijzen naar andere bronnen. We sturen eenmaal per week een signalering rond, mits er nieuws is.

1. VluchtelingenWerk geconfronteerd met forse bezuiniging op juridische begeleiding asielzoekers

VluchtelingenWerk Nederland heeft recent van de Minister van Asiel & Migratie vernomen dat de subsidie voor hun juridische werkzaamheden drastisch wordt gekort. De subsidiëring zal in 2025 minder dan de helft bedragen van het bedrag dat noodzakelijk is om hun werk op het huidige niveau voort te zetten. VluchtelingenWerk stapt naar de rechter om dit besluit aan te vechten.

In een brief aan de samenwerkingspartners licht Frank Candel, voorzitter van de Raad van Bestuur van VluchtelingenWerk Nederland de positie van de organisatie toe.

“De overheid heeft een wettelijke taak om vluchtelingen te voorzien van onafhankelijke voorlichting tijdens de asielprocedure. Vluchtelingen hebben recht op juridische bescherming, net zoals ieder andere inwoner van Nederland. Sinds 2010 is deze wettelijke taak formeel belegd bij VluchtelingenWerk. Ons werk bestaat uit het geven van informatie aan vluchtelingen over de procedures, zodat ze weten wat hen te wachten staat, wat hun rechten en plichten zijn en welke informatie zij bij de IND moeten aanleveren. Door het abrupte besluit van de minister dreigen vluchtelingen alleen te komen staan tegenover een complex juridisch overheidsapparaat. We vrezen dat de druk op andere organisaties in de asielketen fors zal toenemen.”

In de brief wordt aangegeven dat VluchtelingenWerk zich niet bij de beslissing neerlegt:

“De minister heeft lopende dit jaar laten weten 13 miljoen euro te verstrekken in plaats van de 34 miljoen euro die nodig is om de werkzaamheden goed uit te voeren en waar de huidige lopende contractuele en financiële verplichtingen op zijn gebaseerd. Contact tussen de minister van Asiel en Migratie en VluchtelingenWerk is er niet geweest en in een afbouwregeling wordt niet voorzien. Met een pennestreek wordt VluchtelingenWerk gedwongen om per direct een start te maken met de afbouw van haar werkzaamheden in de opvang terwijl de gevolgen van het besluit van de minister zijn niet in kaart gebracht. Wij ervaren dit als onbehoorlijk bestuur.

Maar het belang van een goede en onafhankelijke informatievoorziening voor vluchtelingen is te groot om ons bij deze beslissing neer te leggen. Wij kunnen hen niet alleen laten staan in de ingewikkelde juridische procedure die zij moeten doorlopen. Daarom zien wij ons genoodzaakt om in bezwaar te gaan tegen het besluit van de minister en om de gang naar de rechter te maken. Het primaire doel van de rechtszaak is om een snelle beslissing te forceren op ons bezwaar. We verzoeken om voldoende middelen zodat we onze taken in de opvang kunnen uitvoeren. Daarnaast willen we een zorgvuldig proces waarin we, in samenspraak met alle ketenpartners, zorgen voor een herijking van de opdracht aan VluchtelingenWerk en partners opdat de rechtsbescherming van vluchtelingen wordt gewaarborgd.”

Zie ook de volgende berichten:

<https://www.vluchtelingenwerk.nl/nl/artikelen/nieuws/zwart-scenario-vluchtelingen-staan-er-straks-alleen-voor>

<https://www.nrc.nl/nieuws/2025/01/28/minister-faber-bezuinigt-miljoenen-op-juridische-begeleiding-van-asielzoekers-a4881139>

<https://nos.nl/artikel/2553605-vluchtelingenwerk-naar-de-rechter-om-plotselinge-bezuiniging-minister-faber>

[Vragen van het lid Boomsma \(Nieuw Sociaal Contract\) aan de Minister van Asiel en Migratie over de bezuiniging op Vluchtelingenwerk \(ingezonden 29 januari 2025\).](#)

2. Afdeling over uitvoering grensdetentie in Justitieel Complex Schiphol

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft op 29 januari 2025 uitspraak gedaan in het hoger beroep dat de minister van Asiel en Migratie had ingesteld tegen de uitspraak van 11 december 2024 in zaak nr. NL24.47085 waarbij de rechtbank in Amsterdam heeft geoordeeld dat de grensdetentie van de betreffende vreemdeling onrechtmatig is, omdat het Justitieel Complex Schiphol (JCS) niet is aan te merken als een gespecialiseerde bewaringsaccommodatie in de zin van artikel 10, eerste lid, van de Opvangrichtlijn, gelet op de inrichting en de huidige detentieomstandigheden voor vreemdelingen daar.

De Afdeling oordeelt dat meer vrijheidsbeperkingen in JCS grensdetentie niet onrechtmatig maakt. Hoewel asielzoekers in het in november en december 2024 meer werden beperkt in hun vrijheid dan normaal, maakt dat de grensdetentie niet onrechtmatig. Het JCS is ook dan nog aan te merken als zogenoemde gespecialiseerde bewaringsaccommodatie in de zin van de Europese Opvangrichtlijn.

In een nieuwsbericht licht de Afdeling de uitspraak toe.

« *Achtergrond*

In november 2024 kwamen er ongebruikelijk veel asielzoekers per vliegtuig aan op Schiphol. Zij zijn in het JCS in grensdetentie geplaatst in afwachting van beslissingen op hun asielaanvragen. De personeelscapaciteit van het JCS is echter niet berekend op dit grote aantal asielzoekers. Daarom werden de asielzoekers daar aan meer beperkingen onderworpen dan normaal. Zo werden zij meer uren per dag in hun cel ingesloten en mochten zij maximaal een uur per dag naar buiten. De rechtbank in Amsterdam oordeelde daarom in december 2024 dat het JCS geen zogenoemde gespecialiseerde bewaringsaccommodatie meer is in de zin van de Europese Opvangrichtlijn. Volgens de rechtbank voldoet het JCS niet aan de eisen die het Europese Hof van Justitie stelt aan zo'n bewaringsaccommodatie.

Wel gespecialiseerde bewaringsaccommodatie, ondanks meer vrijheidsbeperkingen

De Afdeling bestuursrechtspraak oordeelt dat het JCS nog altijd voldoet aan de eisen die gelden voor een gespecialiseerde bewaringsaccommodatie. Hoewel asielzoekers langer dan normaal in hun cel werden ingesloten en korter dan normaal naar buiten mochten, bleven zij strikt gescheiden van strafrechtelijk gedetineerden. Ook verschillen de regels voor het uitvoeren van grensdetentie van die voor strafrechtelijke detentie. Daarnaast is het deel van het JCS waarin grensdetentie plaatsvindt, specifiek ingericht voor de behandeling van de asielprocedure en de bijstand die asielzoekers nodig hebben. Dat het personeel van het JCS zowel bij vreemdelingendetentie als bij strafrechtelijke detentie wordt ingezet, is naar het oordeel van de Afdeling bestuursrechtspraak onvoldoende voor de conclusie dat het JCS niet langer als gespecialiseerde bewaringsaccommodatie kan worden aangemerkt.

Bestuursrechter niet bevoegd om klachten over feitelijke uitvoering te beoordelen

De Afdeling bestuursrechtspraak oordeelt daarnaast dat de bestuursrechter alleen mag toetsen of het JCS een gespecialiseerde bewaringsaccommodatie is. Verder mag die rechterlijke toets niet gaan. De bestuursrechter is op grond van de Algemene wet bestuursrecht niet bevoegd om te oordelen over hoe de grensdetentie in het JCS in een individueel geval wordt uitgevoerd. Asielzoekers kunnen eventuele klachten hierover indienen bij de commissie van toezicht. Dit betekent dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat de grensdetentie onrechtmatig was. »

Zie ook hieronder de bij Jurisprudentie onder 1 opgenomen uitspraak.

3. Minderjarige asielzoeker kan vergunning kwijtraken na delict

In een [nieuwsbericht d.d. 17 januari 2025 op rijksoverheid.nl](#) wordt bericht dat de IND voortaan de asielvergunning van een minderjarige mag intrekken als hij of zij wordt veroordeeld voor een ernstig openbare orde delict. Minister Faber van Asiel en Migratie past binnen 2 weken de regels hiervoor aan.

Tot nog toe kon een minderjarige alleen zijn of haar vergunning kwijtraken als diegene was veroordeeld volgens het volwassenenrecht. Ook moest de strafmaat dan minimaal 6 maanden zijn. Door de aanpassing van de Vreemdelingencirculaire gaan die beperkingen er nu af, waardoor de IND een individuele afweging kan maken op basis van delicttype en de duur van het verblijf.

Straf uitzitten

Als asielzoekers worden veroordeeld, moeten ze hun straf uitzitten voordat ze worden uitgezet. Tijdens de detentie wordt door de Dienst Terugkeer en Vertrek al zoveel mogelijk gewerkt aan terugkeer. Als het risico bestaat dat iemand niet terug zal keren, kan na detentie vreemdelingenbewaring worden opgelegd.

Terugkeer

De terugkeer van vreemdelingen die veroordeeld zijn voor strafbare feiten (VRIS-ers) had ook in 2024 zeer hoge prioriteit. Waar mogelijk vertrekken zij aansluitend op hun straf uit Nederland. In 2024 is dit gelukt in 960 van de 1220 gevallen (bijna 80%). Overigens zijn dit totaalcijfers en ziet dit niet alleen op minderjarigen.

Zie ook de [beantwoording van kamervragen d.d. 30 januari 2025](#) door de Minister van Asiel en Migratie over het bericht 'Tieners veroordeeld voor groepsverkrachting dakloze vrouw in Helmond'.

Vraag 4 van kamerlid Van Zanten (BBB): Kunt u toelichten welk straf lengte van toepassing dient te zijn om asielvergunningen eerder te weigeren of in te trekken?

Antwoord Minister: Zoals aangegeven in mijn brief van 18 december 2024, heb ik besloten om, bij de beoordeling of een asielvergunning moet worden geweigerd of ingetrokken wegens een strafrechtelijke veroordeling, niet langer een minimum te stellen aan de strafoplegging. Dat betekent dat de beoordeling of er sprake is van een ernstig misdrijf of een bijzonder ernstig misdrijf nog sterker dan voorheen een afweging zal worden van de individuele merites van de zaak. Hierbij zullen onder andere moeten worden meegewogen het delict, de aard van de strafbedreiging, de strafmaat en de daadwerkelijk opgelegde straf. De ondergrens van de glijdende schaal van artikel 3.86 van het Vreemdelingenbesluit 2000 blijft wel van toepassing als het gaat om niet verlengen of intrekken van een asielvergunning.

Op 30 januari 2025 is in de Staatscourant [WBV 2025/1](#) gepubliceerd, houdende wijziging van de Vreemdelingencirculaire 2000

Uit de toelichting :

« De Minister van Asiel en Migratie heeft bij brief van 18 december 2024 aan de Tweede Kamer (kenmerk: 5077737) een aantal wijzigingen in het openbare orde beleid asiel afgekondigd. Ten eerste wordt de norm van tien maanden bij een bijzonder ernstig misdrijf losgelaten. Het is dus niet langer zo dat het niet verlenen, verlengen of intrekken van een asielvergunning, op grond van een vluchtelingenstatus alleen op basis van openbare orde kan worden geweigerd of ingetrokken als een onherroepelijke gevangenisstraf of vrijheidsbenemende maatregel van in totaal minimaal tien maanden ('bijzonder ernstig misdrijf') is opgelegd. Ten tweede wordt de norm van minimaal zes maanden bij een ernstig misdrijf losgelaten. Een verblijfsvergunning asiel op grond van subsidiaire bescherming kan dus niet langer alleen worden geweigerd of ingetrokken als zes maanden gevangenisstraf of een vrijheidsbenemende maatregel met die duur is opgelegd. De reden hiervoor is dat dit meer ruimte geeft voor een individuele beoordeling door het bestuursorgaan. Bovendien bestond er geen wettelijke verplichting om deze normen op te nemen in het beleid.

Gelet hierop zijn de paragrafen C2/7.10.2, C2/7.10.3, C2/7.10.4, C2/10.3.3 en C2/10.3.4 Vc aangepast.

Daarnaast wordt het mogelijk één of meerdere veroordelingen in het kader van het jeugdstrafrecht mee te wegen bij de beoordeling of er sprake is van een (bijzonder) ernstig misdrijf, ook als de vreemdeling nieuwe misdrijven heeft gepleegd. In dat geval zullen alle eerdere strafrechtelijke veroordelingen bij de beoordeling worden betrokken. Dit geeft meer ruimte voor een individuele beoordeling door het bestuursorgaan. Bovendien bestond er geen wettelijke verplichting om deze veroordelingen buiten beschouwing te laten. Dit is aangepast in paragraaf C2/7.10.2.4 Vc. Tenslotte is het volgende aangepast. In WBV 2024/25 is het openbare orde beleid asiel (C2/7.10 Vc) gherstructureerd. Per abuis zijn de verwijzingen in paragrafen C2/10.3.3 en C2/10.3.4 Vc niet aangepast. Dit is met deze wijziging hersteld. »

4. IND Jaarcijfers 2024

De IND heeft de [jaarcijfers over 2024](#) gepubliceerd. In een [bericht d.d. 16 januari 2024](#) licht de IND deze cijfers toe.

In 2024 heeft de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND) meer werk verzet dan het jaar ervoor, met een toename van aanvragen voor naturalisatie en gezinshereniging, maar een afname van asielaanvragen en andere verblijfsvergunningen. De IND heeft moeite om alle aanvragen op tijd te behandelen, wat resulteert in langere wachttijden, meer gerechtelijke procedures en hogere dwangsommen. Het aantal gerechtelijke procedures steeg aanzienlijk, en de IND moest 36,8 miljoen euro aan dwangsommen betalen.

In 2024 deden 32.180 asielzoekers een eerste asielaanvraag in Nederland. Dit is een daling van het aantal nieuwe asielzoekers dat een aanvraag deed in Nederland ten opzichte van de twee voorgaande jaren: 38.380 (2023) en 35.540 (2022). Veruit de meeste asielaanvragen worden behandeld in de algemene of verlengde asielprocedure (spoor 4). De IND nam in 2024 hierin 33.160 beslissingen. Dat is opnieuw meer dan het voorgaande jaar. Toch steeg het aantal openstaande asielaanvragen, omdat ook afgelopen jaar het aantal te behandelen aanvragen hoger was dan wat de IND aankant. Het aantal aanvragers dat wacht op een beslissing is hierdoor gegroeid naar bijna 51.000. De gemiddelde wachttijd in de algemene of verlengde asielprocedure was afgelopen jaar 53 weken. Het inwilligingspercentage voor deze asielaanvragen daalde in 2024 naar 58% ten opzichte van 61% en 78% in respectievelijk 2023 en 2022.

De IND ziet kansen om de wachttijden aan te pakken. Door werkprocessen te vereenvoudigen, slimmer en efficiënter te werken en capaciteit zo effectief mogelijk in te zetten, verwacht de organisatie de productiviteit duurzaam te verhogen en aanvragers sneller duidelijkheid te bieden. 'We hebben hiervoor uiteraard wel de tijd, ruimte en een stabiele financiering nodig', benadrukt IND directeur Rhodia Maas. Grote veranderingen, zoals het Europees Asiel- en Migratiepact en de plannen uit het regeerprogramma, bieden extra mogelijkheden om processen verder te verbeteren en de dienstverlening voor aanvragers te optimaliseren. Het Europese Asiel- en Migratiepact, dat in juni 2026 van kracht wordt, heeft grote gevolgen voor het werk van de IND. Tegelijkertijd biedt het pact ons de kans om het asielproces opnieuw vorm te geven en efficiënter te maken. Ook het regeerprogramma biedt hiervoor ruimte. Maar het is wel essentieel dat zoveel mogelijk veranderingen tegelijkertijd worden doorgevoerd, samen met de invoering van het pact.'

Jurisprudentie

1. 29-01-2025, ABRvS, [ECLI:NL:RVS:2025:258](#), hoger beroep staat gegrond [grensdetentie; detentieomstandigheden JCS]

Reden signalering: De Afdeling is van oordeel dat het JCS ook onder de detentieomstandigheden voor vreemdelingen ten tijde van de uitspraak van de rechtbank een gespecialiseerde bewaringsaccommodatie is in de zin van artikel 10, eerste lid, van de Opvangrichtlijn. Voor dit oordeel is van doorslaggevend belang dat vreemdelingen in grensdetentie en strafrechtelijk gedetineerden in het JCS strikt worden gescheiden en dat de regels voor de tenuitvoerlegging van grensdetentie verschillen van die voor strafrechtelijke detentie. Daarnaast is het gedeelte van het JCS waarin grensdetentie plaatsvindt, specifiek ingericht voor de behandeling van de asielprocedure en de bijstand die vreemdelingen daarbij nodig hebben.

De tenuitvoerlegging van de grensdetentie in het JCS ten tijde van de uitspraak van de rechtbank maakt dus niet dat het JCS geen gespecialiseerde bewaringsaccommodatie is in de zin van de Opvangrichtlijn meer is. De bevoegdheid van de bestuursrechter strekt niet verder dan deze toetsing. De bestuursrechter is op grond van artikel 1:6, aanhef en onder b, van de Awb niet bevoegd om te oordelen over de vraag of de wijze waarop grensdetentie in het JCS in een individueel geval ten uitvoer wordt gelegd in strijd is met het Reglement regime grenslogies. Verder is de bestuursrechter ook niet bevoegd om te oordelen over de vraag of de klachtprocedure waarin dat reglement voorziet voldoende effectief is.

De vreemdeling is op 21 november 2024 vanuit Casablanca op Schiphol aangekomen. Hij heeft daar op 22 november 2024 asiel aangevraagd. De minister heeft hem vervolgens in grensdetentie geplaatst op grond van artikel 6, derde lid, van de Vw 2000. De minister legt deze grensdetentie ten uitvoer in het JCS.

In november 2024 kwamen ongebruikelijk veel asielzoekers op Schiphol aan. Zij zijn net als de vreemdeling in grensdetentie geplaatst op grond van artikel 6, derde lid, van de Vw 2000. Deze ongebruikelijk hoge instroom had tot gevolg dat meer vreemdelingen dan doorgaans in het JCS werden gedetineerd. Zij zijn aan meer beperkingen onderworpen dan voor gedetineerde vreemdelingen normaal is in het JCS. Zij werden bijvoorbeeld meer uren per dag in hun cel ingesloten. De minister heeft uitgelegd dat de reden hiervoor is dat de personeelscapaciteit van het JCS niet is berekend op het aantal vreemdelingen dat daar plotseling moest worden gedetineerd.

Deze uitspraak gaat over de vraag of de detentieomstandigheden in het JCS ten tijde van de uitspraak van de rechtbank de grensdetentie van vreemdelingen daar onrechtmatig maken. De Afdeling is van oordeel dat dit niet het geval is.

De uitspraak van de rechtbank en het hoger beroep

De rechtbank heeft geoordeeld dat de grensdetentie van de vreemdeling onrechtmatig is, omdat het JCS niet is aan te merken als een gespecialiseerde bewaringsaccommodatie in de zin van artikel 10, eerste lid, van de Opvangrichtlijn, gelet op de inrichting en de huidige detentieomstandigheden voor vreemdelingen daar. De rechtbank verwijst daarvoor naar het arrest van het Hof van Justitie van 10 maart 2022, Landkreis Gifhorn, [ECLI:EU:C:2022:178](#). Verder is de rechtbank van oordeel dat de procedure waarin vreemdelingen kunnen klagen over de omstandigheden van hun verblijf in het JCS, bedoeld in de artikelen 10 tot en met 19 van het Reglement regime grenslogies, onvoldoende effectief is.

De minister komt op tegen dit oordeel van de rechtbank. Hij voert aan dat het JCS ook onder de huidige omstandigheden een gespecialiseerde bewaringsaccommodatie is. Verder betoogt de minister dat de rechtbank buiten haar bevoegdheid is getreden, omdat de bewaringsrechter niet bevoegd is te oordelen over de tenuitvoerlegging van het regime in een bewaringsaccommodatie. Dat de klachtprocedure als weinig effectief wordt ervaren, maakt dit volgens de minister niet anders.

Beoordeling

Het toetsingskader - Europese regelgeving en rechtspraak

Uit artikel 10, eerste lid, van de Opvangrichtlijn volgt dat grensdetentie van asielzoekers in de regel moet plaatsvinden in gespecialiseerde bewaringsaccommodaties. Als een lidstaat daarover niet beschikt en daarom een beroep moet doen op een gevangenis, moeten asielzoekers worden gescheiden van andere gedetineerden. Gedetineerde asielzoekers moeten in de regel worden gescheiden van vreemdelingen die geen asiel hebben aangevraagd. Uit het tweede lid van artikel 10 van de Opvangrichtlijn volgt dat gedetineerde asielzoekers toegang moeten hebben tot ruimten in de open lucht. Het begrip 'gespecialiseerde bewaringsaccommodatie' is in de Opvangrichtlijn niet gedefinieerd.

Het arrest Landkreis Gifhorn gaat over artikel 16, eerste lid, van de Terugkeerrichtlijn. Deze bepaling is nagenoeg gelijk aan artikel 10, eerste lid, van de Opvangrichtlijn. De Afdeling is daarom met de rechtbank van oordeel dat de in het arrest gegeven handvatten naar analogie van toepassing zijn bij de beantwoording van de vraag of het JCS een gespecialiseerde bewaringsaccommodatie is in de zin van artikel 10, eerste lid, van de Opvangrichtlijn.

In punt 53 overweegt het Hof dat het gegeven dat in dezelfde inrichting zowel vreemdelingendetentie als strafrechtelijke detentie plaatsvindt, niet in de weg staat aan de kwalificatie van die inrichting als speciale inrichting voor bewaring, zolang de verschillende vormen van detentie plaatsvinden in afzonderlijke delen van het complex en de scheiding van vreemdelingen en strafrechtelijk gedetineerden is gewaarborgd.

Bij de beantwoording van de vraag of een dergelijke inrichting een speciale inrichting voor bewaring is, moet de rechter aandacht besteden aan de inrichting van de ruimten die bestemd zijn voor de bewaring van vreemdelingen, de regels over hun bewaringsomstandigheden en de specifieke kwalificaties en taken van het personeel van de inrichting. In het licht van deze omstandigheden moet de rechter nagaan of de dwang waaraan vreemdelingen worden onderworpen beperkt blijft tot het strikt noodzakelijke en of zoveel mogelijk wordt voorkomen dat de bewaring gelijkstaat aan penitentiaire detentie (punt 54).

Als op vreemdelingenbewaring dezelfde regels over de tenuitvoerlegging van toepassing zijn als op strafrechtelijke detentie, is dit een sterke indicatie dat de bewaring niet plaatsvindt in een speciale inrichting voor bewaring (punt 55). Als het merendeel van het personeel in een inrichting specifiek is opgeleid voor het toezicht op in bewaring gestelde vreemdelingen, is dit een indicatie dat de inrichting een speciale inrichting voor bewaring is. Als het personeel van een inrichting dat wordt ingezet bij vreemdelingenbewaring niet tegelijkertijd bij strafrechtelijke detentie wordt ingezet, is dit ook een indicatie dat de inrichting een gespecialiseerde inrichting voor bewaring is (punt 56).

Het toetsingskader - Nederlandse regelgeving

Uit artikel 1:6, aanhef en onder b, van de Awb volgt dat de hoofdstukken 2 tot en met 8 en 10 van die wet niet van toepassing zijn op de tenuitvoerlegging van vrijheidsontnemende maatregelen en maatregelen van bewaring op grond van de Vw 2000. Dit betekent dat de bestuursrechter zich bij de toetsing van de tenuitvoerlegging van de grensdetentie in de zin van artikel 94, zesde lid, van de Vw 2000 moet beperken tot een oordeel over de aanwijzing van de plaats of ruimte voor de uitvoering van de grensdetentie, gezien in het licht van het daar geldende regime. De Afdeling verwijst naar haar uitspraak van 28 april 2005, ECLI:NL:RVS:2005:15, onder 2.1.1 en 2.1.2. Dit laat onverlet dat de bewaringsrechter moet toetsen of grensdetentie plaatsvindt in een gespecialiseerde bewaringsaccommodatie in de zin van artikel 10, eerste lid, van de Opvangrichtlijn.

Het regime voor een inrichting waar grensdetentie plaatsvindt, is geregeld in het Reglement regime grenslogies. Deze regeling voorziet in een commissie van toezicht en een klachtprocedure. Vreemdelingen kunnen met klachten over het regime terecht bij de commissie van toezicht. Het regime voor een inrichting waar strafrechtelijke detentie plaatsvindt, is geregeld in de Penitentiaire beginselenwet.

De detentieomstandigheden voor vreemdelingen in het JCS

Het JCS bestaat uit veertien afdelingen, waarvan de IND er zes gebruikt voor de detentie van vreemdelingen. Gewoonlijk zijn niet al deze zes afdelingen in gebruik, maar ten tijde van de uitspraak van de rechtbank wel, door het ongebruikelijk hoge aantal asielzoekers dat op Schiphol aankwam. Er is voldoende plaats voor de grensdetentie van deze vreemdelingen, maar het JCS heeft onvoldoende personeel om alle zes IND-afdelingen te gebruiken. In de overige acht afdelingen verblijven personen die op grond van het strafrecht zijn gedetineerd. De afdelingen voor vreemdelingendetentie en strafrechtelijke detentie zijn strikt van elkaar gescheiden. Personen die in grensdetentie zijn geplaatst, staan nooit in contact met personen die strafrechtelijk zijn gedetineerd. De inrichting van de afdelingen voor grensdetentie en voor strafrechtelijke detentie verschilt niet. De cellen zijn identiek. In het gedeelte van het JCS dat voor grensdetentie is bestemd, bevinden zich ook kantoren van de IND en van VluchtelingenWerk Nederland, en zijn ruimten ingericht om gehoren te houden.

Het personeel van het JCS kan zowel op de afdelingen voor grensdetentie als op de afdelingen voor strafrechtelijke detentie worden ingezet. Zij hebben allemaal de functie 'Penitentiair inrichtingswerker'. Wel heeft de minister onbetwist gesteld dat het personeel van het JCS een opleiding voor de omgang met mensen uit andere werelddelen ontvangt.

Door het personeelstekort van het JCS werden vreemdelingen ten tijde van de uitspraak van de rechtbank in hun cel ingesloten tussen 16.30 uur en 08.00 uur. Onder normale omstandigheden worden zij in hun cel ingesloten tussen 21.30 uur en 07.30 uur. De minister heeft op de zitting bij de Afdeling toegelicht dat strafrechtelijk gedetineerden iedere dag langer in hun cel worden ingesloten dan vreemdelingen die in grensdetentie zijn geplaatst, ook onder de omstandigheden voor vreemdelingen ten tijde van de uitspraak van de rechtbank. De vreemdelingen krijgen drie maaltijden per dag, die volgens de vreemdeling, anders dan gebruikelijk, in de cel moeten worden genuttigd. Vreemdelingen mogen, ook anders dan gebruikelijk, maximaal een uur per dag naar buiten. Volgens de minister kunnen vreemdelingen op verzoek langer of ook op andere momenten naar buiten en zijn zij hiervan op de hoogte. De vreemdeling betwist dit. De Afdeling gaat er bij de beoordeling van uit dat vreemdelingen maar een uur per dag naar buiten kunnen, alleen al omdat de minister heeft toegelicht dat vreemdelingen alleen onder begeleiding van een personeelslid van het JCS vaker naar buiten kunnen, en de gewijzigde omstandigheden nu juist een gevolg zijn van personeelstekort.

Maken de omstandigheden in het JCS de tenuitvoerlegging van de grensdetentie onrechtmatig?

Op basis van de overwegingen van het Hof in het arrest Landkreis Gifhorn en de hiervoor beschreven feiten, komt de Afdeling tot een andere conclusie dan de rechtbank. De Afdeling is van oordeel dat het JCS ook onder de detentieomstandigheden voor vreemdelingen ten tijde van de uitspraak van de rechtbank een gespecialiseerde bewaringsaccommodatie is in de zin van artikel 10, eerste lid, van de Opvangrichtlijn.

Voor dit oordeel is van doorslaggevend belang dat vreemdelingen in grensdetentie en strafrechtelijk gedetineerden in het JCS strikt worden gescheiden en dat de regels voor de tenuitvoerlegging van grensdetentie verschillen van die voor strafrechtelijke detentie. Daarnaast is het gedeelte van het JCS waarin grensdetentie plaatsvindt, specifiek ingericht voor de behandeling van de asielprocedure en de bijstand die vreemdelingen daarbij nodig hebben. De Afdeling betreft ook bij haar oordeel dat vreemdelingen in grensdetentie, ook ten tijde van de uitspraak van de rechtbank, minder uren per dag in hun cel ingesloten werden dan strafrechtelijk gedetineerden. Het is de Afdeling verder niet gebleken dat de beperkingen waaraan vreemdelingen in het JCS ten tijde van de uitspraak van de rechtbank werden onderworpen, verder gaan dan strikt noodzakelijk is of dat de minister niet zoveel mogelijk voorkomt dat vreemdelingendetentie in het JCS gelijkstaat aan strafrechtelijke detentie. Dat het personeel van het JCS zowel bij vreemdelingendetentie als bij strafrechtelijke detentie wordt ingezet, is naar het oordeel van de Afdeling onvoldoende voor de conclusie dat het JCS niet langer als gespecialiseerde bewaringsaccommodatie kan worden aangemerkt.

De tenuitvoerlegging van de grensdetentie in het JCS ten tijde van de uitspraak van de rechtbank maakt dus niet dat het JCS geen gespecialiseerde bewaringsaccommodatie in de zin van de Opvangrichtlijn meer is. De bevoegdheid van de bestuursrechter strekt niet verder dan deze toetsing. De bestuursrechter is op grond van artikel 1:6, aanhef en onder b, van de Awb niet bevoegd om te oordelen over de vraag of de wijze waarop grensdetentie in het JCS in een individueel geval ten uitvoer wordt gelegd in strijd is met het Reglement regime grenslogies. Verder is de bestuursrechter

ook niet bevoegd om te oordelen over de vraag of de klachtprocedure waarin dat reglement voorziet voldoende effectief is.

De rechtbank heeft dus ten onrechte geoordeeld dat de tenuitvoerlegging van de grensdetentie onrechtmatig is. De grief van de minister slaagt.

Conclusie

Het hoger beroep is gegrond. De uitspraak van de rechtbank wordt vernietigd.

NB: de Afdeling heeft bij deze uitspraak ook een persbericht uitgebracht.

Inhoudsopgave

2. 16-01-2025, Rb Amsterdam, NL24.51893, beroep gegrond [grensdetentie; termijn; zeswekenprocedure]

Reden signalering: In de onderhavige zaak is de asielaanvraag ingediend op 15 november 2024, op welke dag ook de vrijheidsontnemende maatregel is opgelegd. Verweerder heeft op 25 november 2024 een besluit op de asielaanvraag genomen. Het asielberoep is op 28 januari 2025 op een zitting gepland. Om (niet aan partijen te wijten) organisatorische redenen is het de rechtbank niet gelukt de zaak op een eerdere zitting te plannen. Eiseres zou op het moment van de geplande behandeling van haar beroep tegen het asielbesluit ruim 10 weken in grensdetentie verblijven. Gelet op die duur is de rechtbank thans van oordeel dat de vrijheidsontneming niet zo kort als mogelijk duurt als bedoeld in strijd met artikel 9, eerste lid, van de Opvangrichtlijn.

Bij besluit van 15 november 2024 is aan eiseres met toepassing van artikel 6, derde lid, van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw) een vrijheidsontnemende maatregel opgelegd. Deze maatregel duurt ten tijde van de uitspraak nog voort.

Eiseres heeft tegen het voortduren van de maatregel van bewaring beroep ingesteld. Daarbij heeft zij verzocht om schadevergoeding. De rechtbank heeft het beroep op 15 januari 2025 op zitting behandeld.

Overwegingen

De rechtbank stelt voorop dat zij deze maatregel van bewaring al eerder heeft getoetst. Uit de uitspraak van 10 december 2024 (in de zaak NL24.45924) volgt dat de vrijheidsontnemende maatregel tot het moment van het sluiten van het onderzoek dat aan die uitspraak ten grondslag ligt, rechtmatig was. Daarom is bij de beoordeling van de rechtmatigheid van het voortduren van de maatregel slechts de periode van belang sinds het moment van het sluiten van dat onderzoek.

Eiseres stelt zich op het standpunt dat zij vanwege de door haar op 7 januari 2025 ingediende "Aanvraag toetsing aan het EU-recht familielid van de burger van de Unie" procedureel rechtmatig verblijf heeft en zij, als partner, ook een inreisrecht heeft om zich bij haar Belgische partner te voegen.

Ten aanzien van de beoordeling van het voorgaande heeft de gemachtigde van eiseres geopperd de hierna weergegeven pre-judiciële vraag aan het Hof van Justitie van de EU voor te leggen: "Leiden de procedurele vereisten van bewaring op grond van Richtlijn 2013/33 of Richtlijn 2008/115, de motiveringsvereisten van het arrest Mahdi (met name rechtsoverweging 44 en 45) en het verdedigingsbeginsel ertoe dat de juridische autoriteit die beslist over de bewaring bij een vreemdeling die zich in bewaring bevindt op grond van deze richtlijnen bij het indienen van een nieuwe andersoortig verzoek tot verblijf door deze vreemdeling in bewaring, maar nu op grond van EU-recht zoals verblijf op grond van richtlijn 2008/34/EG of Richtlijn 2003/86/EG) verwacht kan worden een schriftelijk besluit of een schriftelijke uiteenzetting te geven over de vraag of de bewaring kan worden voortgezet? Of kan volstaan worden met een mondelinge mededeling tijdens de zitting van de bewaringsrechter? En maakt het voor de beantwoording van deze vraag nog uit of er een beroep wordt gedaan op het inreisrecht van familieleden van artikel 5 van Richtlijn 2004/38/EG?"

De rechtbank stelt vast dat uit de aanvraag van eiseres blijkt dat de gestelde partnervan eiseres een in België wonende persoon is met de Belgische nationaliteit.

Uit deze aanvraag volgt dus niet dat door de gestelde partner het Unierecht geactiveerd is.

Reeds hierom ziet de rechtbank geen reden om in te gaan op de vraag of aan eiseres een verblijfsrecht of inreisrecht zou toekomen op grond van het Unierecht. De rechtbank ziet evenmin reden om de voorgestelde pre-judiciële vraag te stellen.

Eiseres voert verder aan dat de belangenafweging in haar voordeel dient uit te vallen. Haar asielaanvraag is afgewezen als kennelijk ongegrond, maar het duurt nog geruime tijd voordat het beroep daartegen op zitting wordt behandeld.

Uit de uitspraak van de Afdeling 28 juni 2024 ECLI:NL:RVS:2024:2639 volgt dat voor het antwoord op de vraag of de vreemdeling voor een zo kort mogelijke termijn in bewaring is gehouden, zoals is bepaald in artikel 9, eerste lid, eerste volzin van de Opvangrichtlijn, van belang is dat verweerder tijdig op het asielverzoek heeft beslist en het asielberoep binnen afzienbare termijn op een zitting is behandeld. In die zaak kwam de Afdeling tot het oordeel dat een periode van zes en een halve week tussen de indiening van de aanvraag en de geplande zitting in lijn was met artikel 9, eerste lid, van de Opvangrichtlijn.

In de onderhavige zaak is de asielaanvraag ingediend op 15 november 2024, op welke dag ook de vrijheidsontnemende maatregel is opgelegd. Verweerder heeft op 25 november 2024 een besluit op de asielaanvraag genomen. Het asielberoep is op 28 januari 2025 op een zitting gepland. Om (niet aan partijen te wijten) organisatorische redenen is het de rechtbank niet gelukt de zaak op een eerdere zitting te plannen. Eiseres zou op het moment van de geplande behandeling van haar beroep tegen het asielbesluit ruim 10 weken in grensdetentie verblijven. Gelet op die duur is de rechtbank thans van oordeel dat de vrijheidsontneming niet zo kort als mogelijk duurt als bedoeld in strijd met artikel 9, eerste lid, van de Opvangrichtlijn.

Het beroep is gegrond en de vrijheidsontnemende maatregel is met ingang van 16 januari 2025 onrechtmatig. De rechtbank beveelt de opheffing van de vrijheidsontneming met ingang van de dag van de uitspraak.

Inhoudsopgave

3. 21-01-2025, Rb Den Haag, [ECLI:NL:RBDHA:2025:675](#) , beroep gegrond [grenscontrole; binnengrenzen, toegangsweigering; HvJ EU arrest Arib]

Reden signalering: De rechtbank is met eiser van oordeel dat dit arrest Arib niet anders kan worden uitgelegd dan dat het herinvoeren van toezicht aan een binnengrens met toepassing van artikel 25(of 25a4) van de Schengengrenscodex niet de bevoegdheid creëert om aan een reeds op het grondgebied van een lidstaat verblijvende illegale vreemdeling alsnog de toegang tot het grondgebied van de lidstaten te weigeren, als ware het een buitengrens. Uit het arrest Arib volgt dat dergelijke vreemdelingen onder de Terugkeerrichtlijn vallen, hetgeen betekent dat op hen de terugkeerprocedure zoals omschreven in deze richtlijn moet worden toegepast.

De toegangsweigering is reeds hierom onrechtmatig. Omdat de toegangsweigering een voorwaarde voor grensdetentie is, maakt dit de grensdetentie eveneens van meet af aan onrechtmatig.

Bij besluit van 3 januari 2025 (bestreden besluit 1) is aan eiser op grond van artikel 14, gelezen in samenhang met artikel 6 van Verordening (EU) nr. 2016/399 (Schengengrenscodex) de toegang geweigerd en bij besluit van diezelfde datum (bestreden besluit 2) is aan eiser op grond van artikel 6, eerste en tweede lid, van de Vreemdelingenwet 2000 een vrijheidsontnemende maatregel opgelegd. Eiser heeft tegen de vrijheidsontnemende maatregel beroep ingesteld. Dit beroep moet tevens worden aangemerkt als een verzoek om toekenning van schadevergoeding. Op grond van artikel 94, tweede lid, van de Vw wordt, indien aan de vreemdeling een besluit tot weigering van toegang tot Nederland is uitgereikt, het beroep geacht mede een beroep tegen dit besluit te omvatten.

Over bestreden besluit 1 (toegangsweigering)

De minister heeft eiser de toegang geweigerd omdat eiser:
- niet in het bezit is van een geldig reisdocument;

- met het oog op weigering van de toegang is gesignaleerd.

De rechtbank gaat op basis van het dossier en het verhandelde ter zitting uit van de situatie dat eiser bij De Lutte vanuit Nederland probeerde de grens met Duitsland over te steken en dat hem daarbij door Duitsland de toegang is geweigerd. De Duitse autoriteiten hebben hem toen weer overgedragen aan de Nederlandse autoriteiten die hem vervolgens eveneens de toegang hebben geweigerd op grond van grond van artikel 14 in samenhang met artikel 6 van de Schengengrenscore. Deze toegangsweigering is aan de grensdetentie van artikel 6 van de Vw ten grondslag gelegd.

Namens eiser is aangevoerd dat uit het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ EU) van 19 maart 2019 inzake Abdelaziz Arib ECLI:EU:C:2019:220 volgt dat een herinvoering van de binnengrenscontroles op grond van artikel 25a van de Schengengrenscore, niet betekent dat een vreemdeling de toegang kon worden geweigerd zoals hem bij een buitengrens de toegang zou kunnen worden geweigerd. In ieder geval kon Nederland hem niet de toegang weigeren nu al hij op Nederlands grondgebied was. Daarnaast is betoogd dat de herinvoering van de grenscontroles niet voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 25a van de Schengengrenscore en daarmee onrechtmatig is.

Ten slotte heeft eiser de gronden van de maatregel betwist, heeft hij betoogd dat verweerder bij afweging van de betrokken belangen niet had mogen overgaan tot het opleggen van de maatregel en ten slotte is aangevoerd dat verweerder onvoldoende voortvarend aan de uitzetting van eiser heeft gewerkt.

De rechtbank stelt voorop dat indien de grensweigering onrechtmatig is, daarmee tevens de op deze toegangsweigering gebaseerde grensdetentie onrechtmatig is.

Artikel 14 van de Schengengrenscore waarin de toegangsweigering is geregeld is opgenomen in hoofdstuk II van de Schengengrenscore. Dat hoofdstuk heeft als titel "Toezicht aan de buitengrenzen en weigering van toegang". Dit hoofdstuk is opgenomen in titel II met de titel "Buitengrenzen". Hieruit en uit de context van dit hoofdstuk valt af te leiden dat toegang enkel mag worden geweigerd aan een 'buitengrens' als bedoeld in de Schengengrenscore. Partijen zijn het erover eens dat van een toegangsweigering aan de buitengrens geen sprake is, nu het hier gaat over een gemeenschappelijke landgrens tussen twee lidstaten (Nederland en Duitsland). Verweerder wijst er echter op dat een toegangsweigering niettemin mogelijk is, omdat verweerder gebruik heeft gemaakt van de in artikel 25a van de Schengengrenscore geboden mogelijkheid voor tijdelijke herinvoering van grenstoezicht aan de binnengrenzen. Onder die omstandigheden verklaart artikel 32 van de Schengengrenscore de desbetreffende bepalingen van titel II van overeenkomstige toepassing. Dit maakt volgens verweerder dat ook aan een binnengrens de toegang mag worden geweigerd.

Het HvJ EU heeft in het arrest Arib evenwel geoordeeld dat uit de Schengengrenscore "volgt dat een binnengrens waar een lidstaat krachtens artikel 25 van deze code toezicht heeft heringevoerd, niet gelijkstaat met een buitengrens in de zin van deze code".³ Ook heeft het HvJ EU in dit arrest geoordeeld dat artikel 32 van de Schengengrenscore aldus moet worden uitgelegd dat "dit artikel niet van toepassing is op de situatie waarin een derdelander vlak bij een binnengrens is aangehouden en illegaal op het grondgebied van een lidstaat verblijft en dat dit zelfs geldt wanneer deze lidstaat krachtens artikel 25 [van de Schengengrenscore] het toezicht aan deze grens heeft heringevoerd [...]".

De rechtbank is met eiser van oordeel dat dit arrest Arib niet anders kan worden uitgelegd dan dat het herinvoeren van toezicht aan een binnengrens met toepassing van artikel 25(of 25a4) van de Schengengrenscore niet de bevoegdheid creëert om aan een reeds op het grondgebied van een lidstaat verblijvende illegale vreemdeling alsnog de toegang tot het grondgebied van de lidstaten te weigeren, als ware het een buitengrens. Uit het arrest Arib volgt dat dergelijke vreemdelingen onder de Terugkeerrichtlijn vallen, hetgeen betekent dat op hen de terugkeerprocedure zoals omschreven in deze richtlijn moet worden toegepast.

De toegangsweigering is reeds hierom onrechtmatig. Omdat de toegangsweigering een voorwaarde voor grensdetentie is, maakt dit de grensdetentie eveneens van meet af aan onrechtmatig. De overige door eiser aangevoerde beroepsgronden hoeven daarom niet meer te worden besproken.

Over beide beroepen

Het beroep tegen bestreden toegangsweigering is gegrond en de rechtbank vernietigt dat besluit. Ook het beroep tegen de maatregel van bewaring is gegrond is. De rechtbank beveelt daarom de opheffing van de vrijheidsontnemende maatregel van met ingang van vandaag.

Op grond van artikel 106 van de Vw kan de rechtbank indien zij de opheffing van de maatregel beveelt aan eiser een schadevergoeding ten laste van de Staat toekennen. De rechtbank acht gronden aanwezig om een schadevergoeding toe te kennen voor 19 dagen onrechtmatige bewaring van 19 x € 100,- (verblijf detentiecentrum) = € 1.900,-.

De rechtbank veroordeelt verweerder in de door eiser gemaakte proceskosten. Deze kosten stelt de rechtbank op grond van het Besluit proceskosten bestuursrecht voor de door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand vast op € 1.814,- (1 punt voor het indienen van het beroepsschrift en 1 punt voor het verschijnen ter zitting met een waarde per punt van € 907,- en een wegingsfactor 1).

Beslissing

De rechtbank:

- verklaart de beroepen gegrond;
- vernietigt de toegangsweigering;
- beveelt de opheffing van de vrijheidsontnemende maatregel met ingang van vandaag;
- veroordeelt de Staat der Nederlanden tot het betalen van een schadevergoeding aan eiser tot een bedrag van € 1.900,-, te betalen door de griffier en beveelt de tenuitvoerlegging van deze schadevergoeding.

Inhoudsopgave

4. 14-01-2025, Rb Rotterdam, ECLI:NL:RBDHA:2025:676, Somalië, beroep gegrond [einduitspraak; Mogadishu; veiligheidssituatie; ontbreken sociale banden; motivering]

Reden signalering: In haar tussenuitspraak heeft de rechtbank geoordeeld dat verweerder zich niet deugdelijk gemotiveerd op het standpunt heeft gesteld dat van eiser kan worden verwacht dat hij zich ondanks de slechte veiligheidssituatie, het ontbreken van sociale banden, het niet eerder in Somalië gewoond hebben en het niet spreken van Somalisch in Mogadishu vestigt. Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder het in de tussenuitspraak geconstateerde gebrek in het aanvullende besluit niet hersteld.

Indien eiser op enig moment in zijn leven in Somalië zou hebben verbleven, zouden dit feiten en omstandigheden zijn geweest die verweerder had betrokken bij de vraag of van hem verwacht mag worden dat hij zich in Mogadishu vestigt. Verweerder heeft naar het oordeel van de rechtbank niet duidelijk gemaakt waarom deze feiten en omstandigheden in het geval van eiser niet relevant zijn, althans onvoldoende zijn om hem verblijf in Nederland toe te staan. In deze uitspraak beoordeelt de rechtbank of verweerder het gebrek in het bestreden besluit in het aanvullende besluit heeft hersteld. Verweerder stelt in het aanvullende besluit voorop dat aan eiser geen vestigingsalternatief wordt tegengeworpen. Eiser heeft niet aannemelijk gemaakt dat hij als vluchteling in de zin van het Vluchtelingenverdrag kan worden aangemerkt of dat hij bij terugkeer naar Somalië een reëel risico loopt op een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM. Daarbij is volgens verweerder onder meer van belang dat eiser een gezonde jonge man is, zonder kinderen of relatie en dat de stam waartoe hij behoort in Somalië is gevestigd. Eiser heeft bovendien ook eerder al laten zien dat hij in staat is een netwerk op te bouwen. Gelet hierop wordt de afwijzing van eisers asielaanvraag door verweerder gehandhaafd.

Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder het in de tussenuitspraak geconstateerde gebrek in het aanvullende besluit niet hersteld. De rechtbank stelt vast dat verweerder in het aanvullende besluit in feite de motivering van het bestreden besluit en het verweerschrift heeft herhaald. Die motivering is in de tussenuitspraak beoordeeld en onvoldoende bevonden. Het is op zichzelf juist dat aan eiser geen vestigingsalternatief wordt tegengeworpen, maar daaruit volgt niet dat de beoordeling of van eiser mag worden verwacht dat hij zich in Mogadishu vestigt wezenlijk anders kan zijn dan bij vreemdelingen die wel in Somalië hebben gewoond (zie ook 6.3 van de tussenuitspraak). Daarnaast brengt verweerder naar voren dat het gegeven dat de algemene situatie in Somalië in sociaal en humanitair opzicht niet vergelijkbaar is met die in Nederland niet relevant is voor de beoordeling van

de asielaanvraag. Dat kan zo zijn, maar daarmee heeft verweerder de beroepsgronden van eiser niet alsnog weerlegd. In deze zaak gaat het om de vraag of eiser zich bij terugkeer uit het westen veilig in Mogadishu kan vestigen en niet alleen om een vergelijking van de humanitaire of sociaaleconomische situatie in Somalië met die in Nederland. De rechtbank ziet geen grond om de vraag of verweerder zich deugdelijk gemotiveerd op het standpunt heeft gesteld dat van eiser kan worden verwacht dat hij zich in Mogadishu vestigt anders te beantwoorden dan in de tussenuitspraak. De rechtbank komt tot de conclusie dat ook het aanvullende besluit is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb en dat het gebrek in het bestreden besluit niet is hersteld. Beroep gegrond.

Inhoudsopgave

5. 22-01-2025, Rb Groningen, ECLI:NL:RBDHA:2025:714, beroep gegrond [status Griekenland; samenwerkingsplicht; asioldossier]

Reden signalering: De rechtbank oordeelt dat eiser zich terecht op het standpunt heeft kunnen stellen dat de minister, voor wat betreft de beoordeling van de relevante elementen van eisers asielaanvraag, ten onrechte heeft gesteld dat is voldaan aan de samenwerkingsplicht en er geen reden was om het asioldossier in Griekenland op te vragen. Op grond van het arrest van het Hof van Justitie (18 juni 2024), had de minister zo spoedig mogelijk informatie uit dienen te wisselen met de bevoegde autoriteit van de lidstaat die eerder aan dezelfde verzoeker de vluchtelingenstatus had toegekend.

Eiser voert allereerst aan dat in het bestreden besluit op onjuiste gronden is geconcludeerd dat de Europese Overeenkomst inzake de overdracht van de verantwoordelijkheid met betrekking tot vluchtelingen (de overeenkomst) niet van belang is voor de beoordeling van de asielaanvraag van eiser. Volgens eiser had verweerder op basis van de overeenkomst eiser een asielvergunning dienen te verlenen. In ieder geval is in het bestreden besluit op onjuiste gronden geconcludeerd dat deze overeenkomst niet van belang is voor de beoordeling van de asielaanvraag van eiser en daarmee is er sprake van een motiveringsgebrek.

De rechtbank oordeelt daarover als volgt. De overeenkomst is van toepassing op lidstaten die partij zijn bij dit verdrag. Omdat Griekenland het verdrag niet heeft geratificeerd, zijn de bepalingen van het verdrag niet van toepassing op onderhavige zaak en behoeft de grond geen verdere bespreking. Deze beroepsgrond slaagt niet.

Eiser doet verder een beroep op de verwijzingsuitspraak van de Afdeling van 30 augustus 2023. Volgens eiser miskent de minister dat in die uitspraak rechtsvragen zijn gesteld door de Afdeling over de betekenis van de aan eiser verleende internationale bescherming in Griekenland. Het had op de weg van de minister gelegen om zich in Griekenland ervan te vergewissen waarom aan eiser in Griekenland internationale bescherming is verleend. De minister had dat bij de besluitvorming dienen te betrekken. Nu dit niet is gebeurd, behelst het besluit een motiveringsgebrek.

De rechtbank overweegt eerst dat, naar aanleiding van het aangehaalde arrest van het Hof van Justitie van 18 juni 2024 ECLI:EU:C:2024:524, ter zitting is vast komen te staan dat het besluit zoals het er nu voorligt, geen stand kan houden.

In het arrest wordt ingegaan op de vraag of een Griekse vluchtelingenstatus een rol dient te spelen bij een asielaanvraag van dezelfde vreemdeling in een andere lidstaat. Het Hof van Justitie legt uit dat ieder verzoek om internationale bescherming op individuele basis beoordeeld moet worden. Dit vereist dat het verzoek individueel, objectief en onpartijdig moet worden onderzocht aan de hand van nauwkeurige en actuele informatie. Indien de asielzoeker overeenkomstig de hoofdstukken II en III van richtlijn 2011/95 voldoet aan de voorwaarden om als vluchteling te worden beschouwd, moet die autoriteit hem de vluchtelingenstatus verlenen zonder over een discretionaire bevoegdheid te beschikken. Bij gevolg zijn nationale autoriteiten weliswaar niet verplicht om de vluchtelingenstatus van een verzoeker te erkennen op de enkele grond dat die status eerder bij beslissing van een andere lidstaat werd verleend, maar moeten deze niettemin ten volle rekening houden met die beslissing en met de elementen die deze beslissing ondersteunen.

De rechtbank oordeelt dat eiser zich terecht op het standpunt heeft kunnen stellen dat de minister, voor wat betreft de beoordeling van de relevante elementen van eisers asielaanvraag, ten onrechte

heeft gesteld dat is voldaan aan de samenwerkingsplicht en er geen reden was om het asieldossier in Griekenland op te vragen. Op grond van het arrest, had de minister zo spoedig mogelijk informatie uit dienen te wisselen met de bevoegde autoriteit van de lidstaat die eerder aan dezelfde verzoeker de vluchtelingenstatus had toegekend. Hij had Griekenland moeten verzoeken om binnen een redelijke termijn de informatie mee te delen waarover zij beschikt en die tot de toekenning van deze status heeft geleid. Omdat deze informatie-uitwisseling niet heeft plaats gevonden, heeft het besluit een motiveringsgebrek. De beroepsgrond slaagt.

Het beroep is gegrond omdat het bestreden besluit in strijd is met het motiveringsbeginsel. De rechtbank vernietigt daarom het bestreden besluit.

De rechtbank bepaalt met toepassing van artikel 8:72, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) dat de minister een nieuw besluit moet nemen en daarbij rekening houdt met deze uitspraak.

Inhoudsopgave

6. 22-01-2025, Rb Groningen, ECLI:NL:RBDHA:2025:714, beroep gegrond [status Griekenland; samenwerkingsplicht; asieldossier]

Reden signalering: De rechtbank oordeelt dat eiser zich terecht op het standpunt heeft kunnen stellen dat de minister, voor wat betreft de beoordeling van de relevante elementen van eisers asielaanvraag, ten onrechte heeft gesteld dat is voldaan aan de samenwerkingsplicht en er geen reden was om het asieldossier in Griekenland op te vragen. Op grond van het arrest van het Hof van Justitie (18 juni 2024), had de minister zo spoedig mogelijk informatie uit dienen te wisselen met de bevoegde autoriteit van de lidstaat die eerder aan dezelfde verzoeker de vluchtelingenstatus had toegekend.

Eiser voert allereerst aan dat in het bestreden besluit op onjuiste gronden is geconcludeerd dat de Europese Overeenkomst inzake de overdracht van de verantwoordelijkheid met betrekking tot vluchtelingen (de overeenkomst) niet van belang is voor de beoordeling van de asielaanvraag van eiser. Volgens eiser had verweerder op basis van de overeenkomst eiser een asiolvergunning dienen te verlenen. In ieder geval is in het bestreden besluit op onjuiste gronden geconcludeerd dat deze overeenkomst niet van belang is voor de beoordeling van de asielaanvraag van eiser en daarmee is er sprake van een motiveringsgebrek.

De rechtbank oordeelt daarover als volgt. De overeenkomst is van toepassing op lidstaten die partij zijn bij dit verdrag. Omdat Griekenland het verdrag niet heeft geratificeerd, zijn de bepalingen van het verdrag niet van toepassing op onderhavige zaak en behoeft de grond geen verdere bespreking. Deze beroepsgrond slaagt niet.

Eiser doet verder een beroep op de verwijzingsuitspraak van de Afdeling van 30 augustus 2023. Volgens eiser miskent de minister dat in die uitspraak rechtsvragen zijn gesteld door de Afdeling over de betekenis van de aan eiser verleende internationale bescherming in Griekenland. Het had op de weg van de minister gelegen om zich in Griekenland ervan te vergewissen waarom aan eiser in Griekenland internationale bescherming is verleend. De minister had dat bij de besluitvorming dienen te betrekken. Nu dit niet is gebeurd, behelst het besluit een motiveringsgebrek.

De rechtbank overweegt eerst dat, naar aanleiding van het aangehaalde arrest van het Hof van Justitie van 18 juni 2024 ECLI:EU:C:2024:524, ter zitting is vast komen te staan dat het besluit zoals het er nu voorligt, geen stand kan houden.

In het arrest wordt ingegaan op de vraag of een Griekse vluchtelingenstatus een rol dient te spelen bij een asielaanvraag van dezelfde vreemdeling in een andere lidstaat. Het Hof van Justitie legt uit dat ieder verzoek om internationale bescherming op individuele basis beoordeeld moet worden. Dit vereist dat het verzoek individueel, objectief en onpartijdig moet worden onderzocht aan de hand van nauwkeurige en actuele informatie. Indien de asielzoeker overeenkomstig de hoofdstukken II en III van richtlijn 2011/95 voldoet aan de voorwaarden om als vluchteling te worden beschouwd, moet die autoriteit hem de vluchtelingenstatus verlenen zonder over een discretionaire bevoegdheid te beschikken. Bij gevolg zijn nationale autoriteiten weliswaar niet verplicht om de vluchtelingenstatus van een verzoeker te erkennen op de enkele grond dat die status eerder bij beslissing van een andere

lidstaat werd verleend, maar moeten deze niettemin ten volle rekening houden met die beslissing en met de elementen die deze beslissing ondersteunen.

De rechtbank oordeelt dat eiser zich terecht op het standpunt heeft kunnen stellen dat de minister, voor wat betreft de beoordeling van de relevante elementen van eisers asielaanvraag, ten onrechte heeft gesteld dat is voldaan aan de samenwerkingsplicht en er geen reden was om het asioldossier in Griekenland op te vragen. Op grond van het arrest, had de minister zo spoedig mogelijk informatie uit dienen te wisselen met de bevoegde autoriteit van de lidstaat die eerder aan dezelfde verzoeker de vluchtelingenstatus had toegekend. Hij had Griekenland moeten verzoeken om binnen een redelijke termijn de informatie mee te delen waarover zij beschikt en die tot de toekenning van deze status heeft geleid. Omdat deze informatie-uitwisseling niet heeft plaats gevonden, heeft het besluit een motiveringsgebrek. De beroepsgrond slaagt.

Het beroep is gegrond omdat het bestreden besluit in strijd is met het motiveringsbeginsel. De rechtbank vernietigt daarom het bestreden besluit.

De rechtbank bepaalt met toepassing van artikel 8:72, vierde lid, Awb dat de minister een nieuw besluit moet nemen en daarbij rekening houdt met deze uitspraak.

Inhoudsopgave

7. **24-01-2025, Rb Arnhem, ECLI:NL:RBDHA:2025:1038, Ethiopië, beroep gegrond [minderjarige; OLF]**

Reden signalering: De rechtbank is van oordeel dat de minister zich op het standpunt mocht stellen dat in procedureel opzicht voldoende rekening is gehouden met eisers leeftijd. Hierbij mocht de minister betrekken dat uit het onderzoek van MediFirst dat voorafgaand aan de gehoren heeft plaatsgevonden geen beperkingen voor horen en beslissen zijn gebleken. Daarnaast zijn tijdens het horen de bijzondere procedurele waarborgen aangehouden vanwege eisers minderjarigheid. De rechtbank stelt voorop dat in de geloofwaardigheidsbeoordeling de minister rekening moet houden met de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind. Naar het oordeel van de rechtbank heeft de minister in dit geval onvoldoende rekening mee gehouden bij de tegenwerpingen over de OLF. Het staat vast dat eiser pas tien jaar oud was toen hij uit Ethiopië is gevlucht. De minister heeft niet deugdelijk gemotiveerd waarom van eiser, gelet op zijn zeer jonge leeftijd op het moment van vluchten, verwacht mag worden dat hij meer kan verklaren over de werkzaamheden van zijn vader bij de OLF en dat het in de rede ligt dat hij zich meer had moeten verdiepen in dit onderwerp.

Eiser heeft de Ethiopische nationaliteit en behoort tot de Oromo bevolkingsgroep. Eisers vader was lid van de gewapende tak van de OLF, maar nadat hij zijn lidmaatschap had opgezegd werd hij regelmatig opgepakt en gevangengezet door de autoriteiten. Ook werden eiser en zijn familieleden geslagen en mishandeld door de autoriteiten. Verder is eiser op 30 juni 2020 in Ethiopië naar een demonstratie gegaan vanwege de moord op zanger [naam 1] en mensenrechten in Ethiopië. Tijdens deze demonstratie werd er geschoten en is eiser geslagen. Vervolgens is eiser weggerend en naar huis gegaan. Bij thuiskomst bleek dat zijn vader was opgepakt en dat de autoriteiten ook naar eiser op zoek waren. Daarna is eiser met zijn vriend [naam 2] uit Ethiopië gevlucht. Bij terugkeer naar Ethiopië vreest eiser voor zijn leven. Hij kan er niet veilig wonen omdat hij door de autoriteiten wordt gezocht.

Het bestreden besluit

Het asielrelaas van eiser bevat volgens de minister de volgende relevante elementen: 1) Identiteit, nationaliteit en herkomst, 2) Problemen vanwege vermeende betrokkenheid van eisers vader bij de gewapende tak van de OLF, 3) Deelname aan een demonstratie.

De minister stelt zich hierover op het standpunt dat eisers identiteit, nationaliteit en herkomst geloofwaardig zijn. De minister acht echter de problemen vanwege vermeende betrokkenheid van eisers vader bij de gewapende tak van de OLF en eisers deelname aan een demonstratie ongeloofwaardig. Eiser heeft de ongeloofwaardig bevonden elementen namelijk niet onderbouwd met documenten en zijn verklaringen over deze elementen acht de minister ongeloofwaardig. Eiser heeft namelijk summier verklaard over de problemen vanwege de vermeende betrokkenheid van zijn vader bij de gewapende tak van de OLF en hij heeft vaag, tegenstrijdig en wisselend verklaard over de deelname aan een demonstratie. De minister concludeert daarom dat de asielaanvraag ongegrond is.

Heeft de minister voldoende rekening gehouden met eisers leeftijd?

Eiser voert aan dat de minister onvoldoende de belangen van eiser als kind voorop heeft gesteld, omdat is nagelaten daar concreet en individueel onderzoek naar te doen. Dat is de minister wel verplicht.¹ De minister had volgens eiser nader moeten onderzoeken of eiser door psychische klachten wordt belemmerd in zijn vermogen te verklaren. In elk geval had de minister eisers minderjarigheid en zijn mogelijk psychische klachten moeten betrekken in de beoordeling van zijn verklaringen. Eiser is namelijk op tienjarige leeftijd gevlucht uit Ethiopië en heeft tijdens zijn vlucht een jaar en twee maanden vastgezet in Libië, waar hij mogelijk ernstige dingen heeft meegemaakt waar hij (nog) niet over kan praten. Over de details van zijn verblijf in Libië heeft eiser bij MediFirst niet gesproken. Ter ondersteuning van zijn betoog legt eiser medische gegevens over waaruit volgt dat eiser mogelijk wordt doorverwezen zodat er een diagnose kan worden gesteld met betrekking tot zijn psychische klachten.

Deze beroepsgrond slaagt niet. De rechtbank is van oordeel dat de minister zich op het standpunt mocht stellen dat in procedureel opzicht voldoende rekening is gehouden met eisers leeftijd. Hierbij mocht de minister betrekken dat uit het onderzoek van MediFirst dat voorafgaand aan de gehoren heeft plaatsgevonden geen beperkingen voor horen en beslissen zijn gebleken. Daarnaast zijn tijdens het horen de bijzondere procedurele waarborgen aangehouden vanwege eisers minderjarigheid. Bij de gehoren was een voogd aanwezig en is eiser gehoord door een medewerker die is opgeleid en gecertificeerd voor het horen van minderjarigen. De minister heeft zich gemotiveerd op het standpunt gesteld dat de hoornedewerker zich heeft ingespannen om zijn taalgebruik en vraagstelling aan te passen aan eisers leeftijd. Dit blijkt ook uit de toelichting op – en herformuleringen van – vragen. Ook is er uitvoerig aandacht besteed aan eisers welbevinden. Zo heeft de hoornedewerker tijdens het nader gehoor vermoeidheid bij eiser geconstateerd en met eiser en zijn voogd besproken hoe hier mee om te gaan. Naar aanleiding van dit overleg heeft eiser aangegeven verder te willen gaan met het gehoor. Deze benadering en vraagstelling hebben eiser de ruimte gegeven om alles te verklaren over zijn asielrelaas. Tijdens het nader gehoor heeft de hoornedewerker geprobeerd om meer informatie te krijgen over wat eiser tijdens zijn vlucht is overkomen. Eiser heeft hierbij aangegeven dat hij niet uitgebreid wil ingaan op deze vraag. De minister benadrukt in het bestreden besluit dat eiser geen vragen hoefde te beantwoorden als deze te pijnlijk zijn en geen directe relevantie hebben voor zijn asielaanvraag, maar dat een logisch gevolg hiervan is dat de informatie die eiser niet geeft ook op geen enkele manier kenbaar kan worden betrokken in de beoordeling van zijn asielaanvraag. De rechtbank acht deze handelswijze niet onzorgvuldig. Gelet op het voorgaande heeft de minister bij de gehoren voldoende rekening gehouden met eisers minderjarigheid. De minister heeft naar het oordeel van de rechtbank daarentegen wel onvoldoende rekening gehouden met eisers minderjarigheid als het gaat om eisers verklaringen over de werkzaamheden van zijn vader bij de OLF. Dat licht de rechtbank hieronder verder toe.

Mocht de minister van eiser verlangen dat hij meer kon vertellen over de werkzaamheden van zijn vader bij de OLF en de daaruit ontstane problemen?

Eiser betoogt dat de minister ten onrechte van eiser verlangt dat hij meer kon vertellen over de werkzaamheden van zijn vader bij de OLF. Eiser was namelijk tien jaar oud toen hij vertrok uit Ethiopië. Dit was een plotselinge vluchtsituatie waarbij geen tijd was om meer informatie over zijn vaders situatie te achterhalen via zijn moeder. Het kan redelijkerwijs niet verwacht worden van een kind van die leeftijd dat hij nader onderzoek doet naar de werkzaamheden van zijn vader. Hij stelde wel vragen aan zijn moeder over zijn vaders werkzaamheden, maar zij vertelde hem alleen het hoognodige. Verder mocht de minister niet aan eiser tegenwerpen dat hij weinig kon vertellen over de bezoeken van de autoriteiten aan zijn familie die plaatsvonden nadat eisers vader zijn lidmaatschap bij de OLF had opgezegd. Daarbij heeft de minister niet meegenomen hoe traumatisch het kan zijn voor een kind als ineens een groep mannen het huis binnenstormt om vervolgens zijn gezin in elkaar te slaan en zijn vader mee te nemen. Het is dan ook de vraag in hoeverre eiser psychisch in staat kan worden geacht om te verklaren over deze traumatische ervaringen.

Deze beroepsgrond slaagt. De rechtbank stelt voorop dat in de geloofwaardigheidsbeoordeling de minister rekening moet houden met de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind. Naar het oordeel van de rechtbank heeft de minister in dit geval onvoldoende rekening mee gehouden bij de tegenwerpingen over de OLF. Het staat vast dat eiser pas tien jaar oud was toen hij uit Ethiopië is gevlucht. De minister heeft niet deugdelijk gemotiveerd waarom van eiser, gelet op zijn zeer jonge leeftijd op het moment van vluchten, verwacht mag worden dat hij meer kan verklaren over de werkzaamheden van zijn vader bij de OLF en dat het in de rede ligt dat hij zich meer had moeten verdiepen in dit onderwerp. Eiser heeft verklaard dat zijn vader zijn lidmaatschap bij de OLF heeft

opgezegd en dat zijn vader als enige in de buurt vanwege eerdere banden met de OLF door de autoriteiten werd aangehouden en opgepakt. Ook heeft eiser verklaard dat zijn vader geen informatie deelde over de OLF met zijn kinderen. Dat zijn vader werd lastiggevallen door de autoriteiten riep weliswaar vragen bij eiser op, maar desgevraagd vertelde zijn moeder enkel dat dit kwam omdat zijn vader vroeger lid was van de OLF en in het verleden betrokken was bij activiteiten.⁷ Op de zitting heeft de minister toegelicht dat hij niet ontkent dat het een lastig punt is wat er nu meer van eiser op zijn leeftijd verwacht kon worden in zijn verklaringen over de werkzaamheden van zijn vader. De minister blijft echter van mening dat eisers verklaringen te algemeen zijn, ook voor iemand van zijn leeftijd. Met deze toelichting maakt de minister echter niet inzichtelijk of concreet wat er nog meer van eiser verwacht had mogen worden bij zijn verklaringen. Verder heeft de minister op de zitting toegelicht dat het onbegrijpelijk is dat de moeder van eiser hem een gevaarlijke reis laat maken, maar weinig heeft verteld over de werkzaamheden van zijn vader. Ondanks de vluchtsituatie mocht het van de moeder verwacht worden dat zij meer had verteld hierover, aldus de minister. Niet duidelijk is waar de minister zijn standpunt, dat eiser meer informatie van zijn moeder had moeten krijgen omdat hij een gevaarlijke reis ging maken, op baseert. Bovendien geeft het onvoldoende grond voor het oordeel dat eiser meer kennis had moeten hebben over de OLF. De rechtbank acht het daarbij niet ongewoon dat eisers moeder hem weinig informatie heeft gegeven over zijn vaders situatie gezien het feit dat eiser destijds tien jaar oud was. Ook heeft de minister niet deugdelijk gemotiveerd waarom eiser uitgebreider had kunnen en moeten verklaren over de keren dat hij thuis door de autoriteiten werd geslagen. Ook hier geldt dat eiser destijds erg jong was, en het nader gehoor heeft ruim vier jaar na het vertrek van eiser uit Ethiopië plaatsgevonden. De minister heeft onvoldoende inzichtelijk gemaakt waarom van eiser gedetailleerdere verklaringen mochten worden verwacht op dit punt.

Gelet op het voorgaande heeft de minister in zijn beoordeling bij de tegenwerpingen over de OLF onvoldoende rekening gehouden met de leeftijd van eiser, waardoor de motivering van het besluit op dit punt gebrekkig is. De toelichting van de minister op zitting heeft dit gebrek niet hersteld, omdat onvoldoende inzichtelijk is geworden wat hij precies meer van eiser verwacht in zijn verklaringen. Alleen al om die reden is het beroep gegrond. Omdat dit een essentieel onderdeel van het relaas betreft, behoeven de overige beroepsgronden geen bespreking.

Conclusie en gevolgen

De rechtbank zal het bestreden besluit vernietigen wegens strijd met artikel 3:46 .

Inhoudsopgave

Contact

Als u informatie heeft die nuttig zou kunnen zijn voor andere rechtsbijstandverleners op de AC's, vernemen we dat graag. We kunnen het dan opnemen in de Signalering.

AC Contactpersoon Advocatuur(ACCA)

Monique Muller m.muller@mulleradvocatengouda.nl

Juridisch Coördinatoren

Eddy Sluiter e.sluiter@rvr.org
Michelle van de Scheur m.vdscheur@rvr.org
Alinda Zoetbrood a.zoetbrood@rvr.org

Met algemene vragen over zaken gerelateerd aan het AC-proces kunt u terecht bij :
juridischcoördinatorenasiel@rvr.org

Documentalist

AC

E-mail

Tabitha Maat	Den Bosch	tmaat@vluchtelingenwerk.nl
Nissan Atalay	Schiphol	natalay@vluchtelingenwerk.nl
Mimoun Koubaa	Ter Apel	mkoubaa@vluchtelingenwerk.nl
Anouk Ayhan	Zevenaar	aayhan@vluchtelingenwerk.nl

De documentaristen zijn in ieder geval altijd te bereiken via: documentaristen@vluchtelingenwerk.nl

Adres- en contactgegevens van de balies van de afdeling Legal Aid van de Raad voor Rechtsbijstand op de AA-locaties :

AC Schiphol
Duizendbladweg 100,
1171 VA BADHOEVEDORP
Tel.: 088 – 07 54215
e-mail: acschiphol@rvr.org

AC Ter Apel
Ter Apelerven 3,
9561 MC, TER APEL
Tel.: 088 – 04 39930
e-mail: acterapel@rvr.org

AC Den Bosch
Leeghwaterlaan 16
5223 BA DEN BOSCH
Tel.: 088 – 04 37819 / 18
e-mail: acdenbosch@rvr.org

AC Zevenaar
Ringbaan-Zuid 2a
6905DB ZEVENAAR
Tel.: 088 – 04 31571 / 72
e-mail : aczevenaar@rvr.org

AC Budel
Randweg-Oost 32
6021 PB Budel Cranendonck
Tel.: 088 – 04 31171 / 72
e-mail: acbudel@rvr.org

Inschrijvingsvoorwaarden

In de [Inschrijvingsvoorwaarden advocatuur 2024](#) staan in [Bijlage 2](#) de specialisatievereisten voor asiel- en vluchtelingenrecht en in [Bijlage 2a](#) de Distributieregeling AC. De [Best Practices Leidraad Asiel](#) bevat de minimumnormen voor het verlenen van zorgvuldige en adequate rechtsbijstand in asielzaken.